

Strasbourg hävinneen päiväkirja

Vuosi sitten **SK Mies** esitteli Alexander Stubbin ja Umayya Abu-Hannan ”samalla viivalla”:

molemmat pyrkivät europarlamenttiin.

Abu-Hannaa yhteishaastattelu ärsytti. ”Mitä yhteistä meillä on? Me ollaan molemmat ihmisiä ja meillä on DNA. Ei meitä voi muuten verrata.”

Molemmat voivat selvitä vaaleista voittajina, SK Mies ennusti. Väärin. Vain Stubb voitti. Abu-Hanna jäi nuolemaan näppejään. Nyt Abu-Hanna matkusti Strasbourgiin europarlamentaarikko Stubbin vieraaksi. Hän kirjoitti matkastaan raportin, joka ei säästele kumpaakaan.

Teksti Umayya Abu-Hanna, Strasbourg | Kuvat Eva Persson.

► Toimittaja, kirjailija ja opettaja Umayya Abu-Hanna matkusti Strasbourgiin seuraamaan europarlamentaarikko Alexander Stubbin arkea. Poseeraus parlamenttitalon kattotasanteella keskiviikkona 12. tammikuuta.

Alexander

Stubb koputtaa lehdistöhuoneen ovea ja työntää päänsä ovenraosta. Toimittajat kääntyvät katsomaan.

”Tänään on Piitun 30-vuotissyntymäpäivä. Ajattelin, että voimme vähän juhlia.”

Stubb aloittaa taputtamisen ja 24 ihmistä yhtyy aplodeihin. Paksuvyötäröiset naiset kantavat samppanjalasin huoneeseen.

Tervetuloa Strasbourgiin, *Strassiin*.

Piitu on Stubbin kollega **Piia-Noora Kauppi** ja tilaisuus on kokoomuspoliitikkojen järjestämä lehdistöaamiainen. Tällä viikolla Strasbourgissa kokoontuu vuoden ensimmäinen EU-parlamentin täysistunto.

”Lauletaan Piitulle *Paljon onnea vaan!*”

Toimittajat nousevat ylös hämmentyneinä. Kukin saa oikeaan käteensä lasin samppanjaa ja keuhkojen pohjasta lähtee:

”*Paljon onnea Piitu, paljon onnea vaan!*”

Näin media onnittelee europarlamentaarikko Kauppia. Laulun jälkeen toimittajat voivat jatkaa haastattelujaan suklaamoussekakujen kera. Mutta Alexilla on kiire. Hän vinkkaa minulle. Juoksen perässä.

Minun perässäni juoksee Alexin 24-vuotias avustaja **Lauri Tierala** ja hänen perässään juoksee valokuvaajamme **Eva Persson**.

Käyttäytykö Stubb huonosti?

Juostessamme parlamentin pitkiä käytäviä Stubb haukkuu itseään:

”Käyttäydyin huonosti. Eihän naisen ikää sovi näin julistaa, varsinkaan, kun hän lähenee keski-ikää.”

Tapitan vihreän kokolattiamaton punaisia unikkokuvioita ja päässäni kuuluu: ”Voi Jeesus!”

”Tuollaisen ajattelun takana on käsitys, että vain muniva nainen on hyvä nainen”, vastaan.

”Miksi ihmeessä naisen pitäisi hävetä ikäänsä kun hän lähenee keski-ikää? Minä olen 43-vuotias enkä koe, että olisin arvokas vain, kun munasarjani toimivat.”

”En olisi arvannut! Olen luullut, että olet kolmekymmentäjotakin”, Stubb vastaa.

”Olen 43 ja jonain päivänä olen 64 ja joskus 67. Miten se liittyy häpeään?”

Olemme tavanneet Stubbin kanssa vain pari kertaa aikaisemmin.

Marraskuussa kävelin Helsingin yliopiston lähellä ja törmäsin väsyneeseen Alexiin, joka veti pientä matkalaukkaa perässään.

”Mitä kuuluu?” kysyin.

”Olen todella hämmästynyt paineista. Virkamiehenä sai olla rauhassa”, Stubb vastasi.

Nyt siitä keskustelusta ei ole jäljellä mitään. Stubb sanoo kaipaavansa virkamies-

vuosiltaan vain aikaa, jolloin sai lukea ja pe-rehtyä taustoihin.

”Mutta nyt saan esittää mielipiteeni. Ennen olisin saanut potkut jos olisin kertonut mitä ajattelen.”

Nopeasti ennen kuin kielletään

Käytävä johtaa parlamentin kokoussalin ovelle. Edessämme seisoo kolme miestä tumman-sinisissä puvuissa. Jokaisen kaulassa roikkuvat käädyt.

”**Tuukka**, päästä meidät kaikki tänne vähäksi aikaa”, Stubb pyytää.

Vahtimestareista nuorin hymyilee. Hän päästä meidät kuvaajilta kielletylle alueelle.

Parlamentin kokoussali on ympyrän muotoinen. Kaikki seinät on valaistu. Tila on kevyt ja kaunis.

”Tässä ei saa valokuvata. Ota kuva nopeasti ennen kuin vahtimestarit kieltävät”, Stubb sanoo.

Hän laittaa kätensä yhteen ja asettuu seisomaan salin katon keskipisteen kohdalle, sitten sivummalle. Hän on rauhallisen innostunut, ei paljasta kiirettä. Askel eteen, askel taakse.

Kuvaaja vielä kuvaa, kun Alex jo ohjeistaa seuraavaa kuvakulmaa:

”Istun tuolla”, hän viittaa puhemiehistöstä oikealle.

”Numeroni on 603. Kun menet toiselle puolelle salia, saat hyvän kuvan jos käytät putkea.”

Näin rakennetaan agenda

Alex kiirehtii pois lehteriltä paikalleen saliin. Sielläkin hänet on helppo tunnistaa: vaaleansininen paita ja paksu vaaleanpunainen solmio.

Hänen geelattu otsatukkansa kiiltää ja hän vilkuttaa meille. Vilkutamme takaisin.

Alex osoittaa kommunikaattoriaan. Ahaa! Otan kännykkäni laukusta. Viesti Alexilta: ”Mä puhun vasta lounaan jälkeen n.15.30. Mene nyt tv-uutisten haastatteluun tohon salin ulkopuolelle. Ehkä haluatte ottaa kuvia? Alex.”

Kun vielä luen edellistä, saapuu uusi viesti: ”Muistinkin, että meillä on äänestykset kello 12.30. Niitä kannattaa katsoa lehteriltä. Ne on hauskoja. AS.”

Alex tulee ulos salista. ”Täytyy kirjoittaa lehdistötiedote siitä, miten keskustelu meni.”

”Sis ryhmän puolesta?”

”Ei kun omasta.”

Toimittajat pitävät Alexista, koska hän tekee toimittajan työn helpoksi.

► Ensimmäinen päivä. Abu-Hanna sukeltaa sisäpihan kautta europarlamenttiin.

► Lehdistöaamiainen katkeaa Stubbin yllätykseen. Piia-Noora Kauppi saa syntymäpäiväkakun.

► Uuden parlamenttirakennuksen sisäpiha ottaa vierailta turhat luulot pois. Pääsisäänkäynti pihan laidalla.

”Haluankin oikeastaan olla toimittaja. Haluan selvittää asioita ja sitten selittää ne selkeästi.”

Ja niin hän juuri tekee. Kun hän selostaa asiaa kuin asiaa, hän puhuu a-, b- ja c-osioista. Kolmen asian kokonaisuus on aina selkeä.

Harri Holkeri (josta pidän kuin hullu puurosta) on selittänyt minulle, että yksi asia unohtuu, kaksi on tylsää, mutta kolme on jo agenda. Stubb tietää tämän. Hän tarjoaa toimittajille valmista ja prosessoitua tekstiä, josta ei voi kieltäytyä.

Mussolinista vasemmalle

Aulassa Stubb joutuu odottamaan haastattelu- vuoroaan. Ennen häntä Ylen toimittaja haastattelee miestä leveäraitaisessa puvussa. Miehen ylväs ryhti on kuin suoraan brittisarjasta.

”**Nigel Farage** on äärinationalisti”, sanoo Stubb.

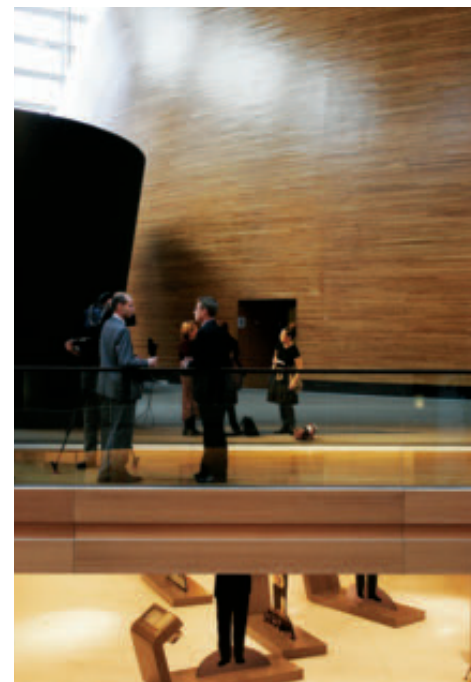
Parlamentin konservatiivien laaja kirjo kiinnostaa minua. Aloitan: ”Konservatiivina olet...”

”Tapitan vihreän kokolattiamaton punaisia unikkokuvioita ja ajattelen: Voi Jeesus!”

► Stubb ja avustaja Lauri Tierala ”ruotsinlaivojen hytin kokoisessa” työhuoneessa.

”USA:ssa olisin demokraatti, Saksassa olisin kusessa”, Stubb sanoo.

► Parlamenttitalon aulassa on oma kerroksensa tv-ryhmillle. Stubb tv-uutisten haastattelussa.

Stubb keskeyttää: ”Minäkö konservatiivi? Käyttääkö konservatiivi tällaista solmiota? Tee minulle konservatiivitestit!”

Tv-toimittaja kutsuu Stubb in kameran

► Kielletty kuva. Stubb on salakuljetanut valokuvaaja Eva Perssonin istuntosaliin.

eteen. ”Mä olen rikki. Umayya sanoi, että mä olen konservatiivi!”

Olen hämmentynyt. Eikö kukaan ole kertonut Stubille, mikä hänen parlamenttiryhmänsä on?

Hän nojaa kaiteeseen vasemmalla kädellään. Oikealla hän selittää: ”Mä olen tylsä verrattuna Farrageen.”

Farragelle Stubb sanoo tuimasti: ”*I sit between you and Mussolini...*”

En kuule lauseen loppua.

Haastattelun lopuksi Stubb kysyy, mihin aikaan ja miltä kanavilta kaikki eri haastattelut tulevat ulos. Lauri selittää kuinka tärkeää on se, miltä tämä kaikki näyttää Suomessa.

Myöhemmin Lauri raportoi tyytyväisenä: ”Pääuutisissa tuli pitkä pätkä.”

Stubb saa Suomesta tekstiviestin: ”Ei kannataisi käyttää vaaleanpunaista solmiota.”

Ei koti, uskonto ja isänmaa

Keskustelumme jää painamaan Stubbia.

”En ole konservatiivi”, hän jatkaa. ”En ymmärrä lokeroinnin tarvetta. Olen liberaali. Kaikki mielipiteeni ovat liberaaleja. Kieltämättä omassa ryhmässäni se tuntuu oudolta.”

”USA:ssa olisin demokraatti, Saksassa olisin kusessa. Puolue ja mielipiteet eivät ole au-

tomaatio. Moni ajattelee, että kun on oikeistopuolueessa, niin arvomaailma on automaattisesti koti, uskonto ja isänmaa. Ei se niin ole.”

Päätän antaa armoa. Eiväthän asiat ole yksinkertaisia. Puhutaan välillä muusta.

”Millaisia asioita häpeät?” kysyn.

”En keksi mitään. Pienenä poikana olen tölväissyt jotakuta.”

”Millaisia unia näet?”

”Ai siis eroottisia? Olen huono näkemään unia. Vaimoni näkee vilttejä unia. Elän vaimonin unien kautta.”

”Hei Alex, ei tällaista. Jokainen näkee ja elää omat unensa.”

”Näen pelkounia. Herään kun olen tehnyt jotain pahaa. Olen vankilassa tai loukannut jotakuta.”

”Millaisia dilemmoja, sisäisiä ristiriitoja sinulla on?”

Stubb miettii.

”Hmm. Ei tule mieleen. Kysyt vaikeita kysymyksiä.”

Hän miettii vielä hetken.

”No, ehkä se **Rocco Buttiglione** asia oli sellainen”, hän vastaa lopulta.

Vaarallista ajattelua

Italialaisen Rocco Buttiglione EU-komissariehdokkuus sekoitti loppusyksystä koko uuden komission valinnan. Buttiglione hätkähdytti lausunnoillaan mm. yksinhuoltajaäi-

deistä (”eivät kovin hyviä äitejä”) ja homoseksuaalisuudesta (”syntiä”).

”Eihän yhdestä komissaarista voi äänestää, joten halusin tukea koko komissiota”, Stubb, Parlamentin seksuaalivähemmistöryhmän puheenjohtaja, selittää Buttiglioneen salkkua puolustanutta kantaansa.

”Myöhemmin alkoi omatunto kolkuttaa. Päätin, että äänestän tyhjää. Lopulta minun ei tarvinnut edes äänestää”, Stubb hymyilee helpottuneena.

Vatsaani sattuu. En haluaisi provosoida, mutta Stubb in puhe ärsyttää minua. Minun mielestäni on vaarallista ajatella, että Buttiglioneen kaltaiset mielipiteet täytyy hyväksyä eurooppalaisen yhteistyön nimissä. Että pienestä erimielisyydestä ei kannata nostaa haloota.

Minulle se, että äänestää tyhjää tällaisessa asiassa, on jo kanta siitä, että voimme sulkea silmämme silloin, kun pitäisi toimia. Se on minulle tärkeä poliittinen kysymys.

Se, kuka hyväksytään eurooppalaiseksi ja kuka jonottaa toisessa jonossa, on politiikka. Se mikä on Euroopan ydin ja mikä on periferiaa, on politiikkaa. Se, ketä suvaitaan ja ketä ei, on politiikkaa.

Nyt on minun vuoroni selittää!

Voiko Natosta tykätä?

Selitykseni katkeaa, kun kuvaaja pyytää meitä poseeraamaan parlamentin katolle. Nousem-

”Voisimme tehdä yhteisen lapsen”, Stubb keksii. ”Ajattele miten hyvät geenit sillä olisi!”

me rakennuksen kolmanteentoista kerrokseen ja avaamme oven.

Tuuli ja pienet pisarat iskevät vastaan. Maisemaa halkaisevat hopeinen joki ja vanhan kaupungin tornit. Kaukana soivat kirkonkellot.

”Tykkään Natosta”, Alex sanoo ja väistää tihkusadetta.

”Ei se ole tykkäämisen asia. Puoliso valitaan tykkäämisen perusteella, ei Natoa”, nauran.

”On se tykkäämisen asia”, hän vastaa ja katsoo hymyillen silmiin.

En ymmärrä Stubbin ajattelua. Minun mielestäni ”tykkään Natosta” voi muuttua luodiksi siskoni lapsen päähän. Ei Nato ole minulle tykkäämisen asia.

Meidän tykkäämisemme ja sanamme muuttuvat ”kolmannessa maailmassa” ihmisten konkreettisiksi kohtaloiksi, ajattelen.

Tuuli ajaa meidät sisään.

Nuorison raju mielenosoitus

Hissin edessä seisoskelee teiniryhmä. Kaikki ovat pukeutuneet farkkuihin ja harmaan eri sävyihin. Kaikilla on paperinippu kädessään.

► ”Millaisia unia näet”, Abu-Hanna kysyy. ”Ai eroottisia?” vastaa Stubb. ”Hei Alex, ei tällaista!”

Nähdessään Alexin he huutavat samasta suusta: ”Alex! Tule tänne valokuvaan!”

Alex menee halattavaksi ja hymyilee. Lauri selittää, että Alex opettaa nuorille unioniin liittyviä asioita.

”Mistä maasta tulette?” kysyn englanniksi.

Innosta hengästynyt tyttö vastaa: ”Eri maisista.” Sitten päässä kuuluu PIM ja hän huutaa: ”Olemme kaikki eurooppalaisia!”

Tämä on näiden nuorten rajuihin mielenosoitus ja itseilmaisuuksia. Lasihissin edessä paperinipun heiluttaminen ja eurooppalaisuuden julistaminen.

Minäkin tuen EU-aatetta. Se on kaunis. Mutta miten vähään nämä nuoret tyytyvät! Miten vähäiseen he laittavat energiansa ja miten vähään he turvautuvat, ajattelen.

”Äskən Ylertä kysyttiin mun mielipidettä kriisinhallinnasta. Että riittäkö EU:n mandaatti vai olisiko aina saatava YK:n hyväksyntä. Sanoin, että tietysti EU riittää. En tarvitse Kiinan mielipidettä”, Alex juttelee.

Olen sanomassa, ettei Kiinakaan tarvitse Suomen mielipidettä jos se joskus tahtoo touthuta, mutta olkapääni kohdalle on ilmestynyt hymyilevä mies, jonka Alex haluaa esitellä.

Hän on europarlamentaarikko, britti, joka myös näyttelee *East Enders* -sarjassa. Puren kieltäni.

Sama historia, eri näkökulma

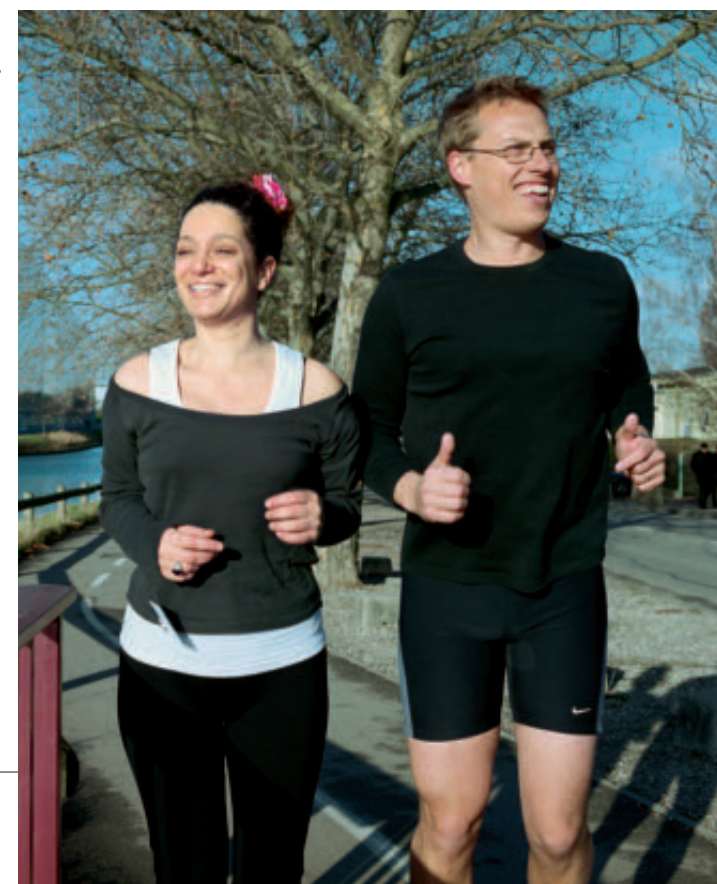
”Haluan välttää yhteentörmäyksiä ja siksi vastustan ryhmässämme sitä, että Euroopan unionin perustana olisi vain kristinusko”, Stubb jatkaa puhettaan.

Hyvä juttu. Olemme myös samaa mieltä siitä, että kehitysmaiden velat pitäisi antaa anteeksi ja siitä, että Turkin kanssa tulee aloittaa EU-jäsenyysneuvottelut.

”Olen lukenut Jordanian kuningatar Noorin elämäkerran. Siitä saa yleiskuvan Lähi-idän tilanteesta. Oletko lukenut”, Stubb kysyy, katsoo kasvojani ja ymmärtää: ”Etkä aio lukea.”

Selvästi suuntaamme energiamme aivan eri asioihin. Katsomme samoja kysymyksiä ja samaa historiaa aivan eri näkökulmista.

► Juoksulenkki läheisessä puistossa osuu täysin tunnon ainoalle aurinkoiselle päivälle. ”Katson auringonsäteitä pilven reunassa ja huudan”, ”Voi Jeesus!” Abu-Hanna kirjoittaa.

► Illallinen strasbourgilaisessa kalaravintolassa. Stubb tilaa tarjoilijalta kivennäisvettä.

Otetaan vaikka etunimi, jonka voisi olettaa eurooppalaisten tuntevan:

Umayyadi oli arabialainen dynastia, joka hallitsi 711 – 1492 Espanjan Andalusiassa. Kulttuuri rakentui muslimien, juutalaisten ja kristittyjen yhteistyölle. Se oli kulttuurin kehto, kun muualla Euroopassa poltettiin roviolla naisia, tiedemiehiä ja mustia kissoja.

Sukunimeni taas on isäni kylän, Nasaretin, perimää ja kristinuskon jäämistöä: Hanna tulee Johanneksesta.

Nimeni siis huutaa kristittyjä juuria ja arabialaiseurooppalaista kolonialismia.

Kun Strasbourgin kirkonkellot soivat, ihmettelen, että kristinusko on yhtäkkiä Euroopan omaa. Seemiläismiehen ajatukset, palmut, aasit, meidän ainoa pieni järvemme, sikamme ja oudot tapamme – Lähi-idän perintö – koetaan täällä omiksi juuriksi ja omaksi kulttuuriksi.

Ja juuri tällä perinnöllä suljetaan muut ulkopuolelle.

Nyt kirkonkellot kertovat, että yö on laskeutumassa.

Kävellessäni hotellille tihkusade kastelee kasvoni. Matkan varrelta löydän pienen kahvilan, jossa juon iltateen.

Paikka on täynnä EU-virkamiehiä: harmaat puvut ja kielten sorinaa. Ilta päättyy hyvään mangosorbettiin ja nauruun tarjoilijan kanssa.

Harakanpesä on enne!

Aamulla odottaa tehtävä.

Jo etukäteen Stubb ehdotti yhteistä juoksulenkkiä täällä Strasbourgissa. Ensimmäinen vastaukseni oli ”ei, minä en hölkkää”.

Mutta tässä me juoksemme yhdessä lähipuistoon. Aurinko paistaa, tummat trimmatut pallopuut ottavat vastaan.

Keskellä puistoa on matala kivirakennus, jonka tornissa on rehevä pesä ja kaksi haikaraa.

”Enne!” huudan. ”Olen juuri aloittanut adoptioprosessin.”

Käännyin ja näen korkeissa puissa kuusi muuta pesivää paria. Kaksi haikaraa nousee lentoon. Leveät siivet heiluvat hitaasti. Tikun laihat pitkät sääret ovat kainosti kietoutuneet yhteen ja tulevat perässä kuin viiri.

Parlamenttirakennuksen paperin haju, harmaat käytävät, solmioitaan suoristelevat sadat ihmiset tuntuvat kaikki merkitykseltömiltä. Kuuluu nokan koputusta ja tuoksu siitepölyltä. Tärkeintä on muniminen.

”Umayya, ei sinun tarvitse adoptoida! Minä haluan kolmannen lapsen ja vaimoni ei. Voimme tehdä yhteisen lapsen”, Stubb keksii.

”Ajattele miten hyvät geenit sillä olisi! Se ei

ainakaan olisi ujo, se puhuisi monia kieliä, tuntisi olevansa kotonaan kaikkialla...”

Katson auringonsäteitä pilven reunassa ja huudan:

”Voi Jeesus!”

Stubb menee suihkuun

Juoksemme takaisin parlamenttitaloon. Stubbin työhuone parlamentin yhdeksännessä kerroksessa on ruotsinlaivojen hytin kokoinen.

Istun kapealle laverille, hikoilen ja huohotan. Katselen huonetta.

Itse olen kyllä erilainen. Tarvitsen enemmän omaa tilaa. Omaa rauhaa. Jos minä olisin meppi, minun huoneessani olisi tauluja, kirjoja, lehtiä ja hedelmiä. Soittaisin välillä musiikkia. En kestä jatkuvaa sosiaalista elämää ja ystävällisyyttä.

Stubb kertoo kiireistään: ”Minulla on tänään kymmenen tapaamista ja illallinen ja...”

Minulla on kerran kuussa PMS, mutta Alexin elämä näyttää päivittäiseltä PMS:ältä. Mepin työ ei ole helppoa, ei määrältään eikä sisällöltään.

Se vaatii keskittymistä ja kovaa työtä. Mutta jos tahti on sellainen, että menetän otteen itseeni, jos en enää kuule omia ajatuksiani – silloin minulla ei ole mitään omaa tarjottavaa.

Stubb menee suihkuun. Jään miettimään häntä ja meitä.

Stubb on ahkera, nopea, tietävä ja pärjäävä, mutta jos minä olisin meppi, tekisin monta asiaa toisin.

Minun arvoissani Stubb on konservatiivi, jolla on liberaali solmiomaku. Me pidämme saman tyyppisistä solmionväreistä ja miesten kengistä. Puhumme molemmat monia kieliä. Mutta olennaista on se, että äskeisessä parlamentin täysistunnossa olisin äänestänyt yhdeksätoista kohdassa toisin kuin hän.

Ja minä ajattelen, että olisin äänestänyt niin, koska rakastan Suomea, koska olen eurooppalainen ja koska haluan maailmanrauhaa – aivan kuten hänkin.

► Parlamenttirakennuksen terassilta aukeaa näkymä yli Strasbourgin. Tunnin välein kaupungista kantautuu kirkonkellojen ääni.

► Stubbin lenkkarit työhuoneen suihkukopin lattialla.

Kylpyhuoneen ovi aukeaa ja Alex tulee ulos pyyhkeeseen kietoutuneena.

”Olipa hauskat kolme päivää. Ei puhuttu ollenkaan politiikka!”

Jeesus Muhammad! Mistä me sitten puhuimme? ■

Strasbourg-päivien jälkeen Alexander Stubb kirjoittaa nettipäiväkirjaansa:

”Umayya Abu-Hanna ja kuvaaja Eva Persson seurasivat työviikkoani Strasbourgissa. Meillä oli todella hauskaa. Paljon hyviä keskusteluja. Pohdiskeltiin identiteettiämme, politiikkaa ja europarlamentaarikon työtä. Kaiken pohdinnan keskellä huumori kukoisti. Tällaisia viikkoja pitäisi olla enemmän.”

”Stubb on konservatiivi, jolla on liberaali solmiomaku.”